

Sygnatura akt I C 36/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 19-12-2013 r.

Sąd w. K. ....Wydział I Cywilny

Sąd w Koninie .....Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Iwona Przyłębska-Grzybowska

: .....

Protokolant: staż. E. K.

po rozpoznaniu w dniu 19-12-2013 r. .... w K.

przy udziale .....

(wymienić prokuratora lub przedstawiciela org.spolecznej jeśli brał udział w sprawie)

sprawy z powództwa S. J.....

.....

.....

przeciwko (...) Zakładowi (...) na (...) S.A. z siedzibą w W.....

.....

o zapłatę .....

1. Zasądza od pozwanego (...) Zakładu (...) na (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powódki S. J. kwotę 520.427,07 (pięćset dwadzieścia tysięcy czterysta dwadzieścia siedem złotych 07/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 11 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty.

2. Oddala powództwo w pozostałym zakresie.

3. Nakazuje pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa (S. O. w. K.) z zasądzonego roszczenia kwotę 5.323,95 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

4. Nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Koninie) kwotę 27.950,72 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

5. Zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 4.907,56 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Iwona Przyłębska-Grzybowska

Sygn. akt I C 36/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 11 stycznia 2013 r. S. J. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) Zakładu (...) na (...) S.A. w W. na jej rzecz kwoty 614.136,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu podała, że w dniu 22 grudnia 1979 r. mąż powódki B. J. zawarł z pozwanym umowę o ubezpieczenie renty odroczonej i z jej treści wynika, że powódka jest „osobą uposażoną” z tytułu zawarcia wymienionej umowy. Jak dalej podała jej mąż zmarł w dniu 11.10.2012 r. i jego zgon nastąpił w okresie wypłacania na jego rzecz z tytułu wymienionej umowy renty. Wobec tego na podstawie zawartej umowy powódka nabyła prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości wpłaconych składek przez ubezpieczonego B. J..

W dalszej części pozwu podano, że B. J. w latach 1979-1986 r. zapłacił z tytułu przedmiotowej umowy ubezpieczenia składki w kwocie odpowiadającej 408,96 przeciętnych wynagrodzeń miesięcznych w sektorze uspołecznionym. W związku z tym, iż od chwili zawarcia umowy ubezpieczenia nastąpiła istotna zmiana siły nabywczej pieniądza, to w ocenie powódki waloryzacja świadczenia powinna odbyć się według kryterium średniego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej. Dlatego też powódka określając wysokość dochodzonej kwoty dokonała porównania wysokości wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej obowiązującego w chwili wpłacenia przez ubezpieczonego składek w poszczególnych latach z wysokością obecnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze uspołecznionym, które w miesiącu grudniu 2012 r. wynosiło 2.502,48 zł. Tym samym wysokość wpłaconych składek po dokonaniu waloryzacji świadczenia wynosi zdaniem powódki kwotę 1.023 561,40 nowych złotych.

W ocenie powódki skutkami inflacji powinien zostać w większym stopniu obciążony pozwany, gdyż jako wiodący na rynku ubezpieczyciel jest w stosunkach z powódką stroną ekonomicznie silniejszą i dokonując obciążenia stron skutkami inflacji, tj. pozwanego

w wysokości 60 %, a powódkę w wysokości 40 % należność z tytułu świadczenia pośmiertnego wynosi 614.136,84 złotych.

W odpowiedzi na pozew (...) Zakład (...) na (...) S.A. w W. wniosł o oddalenie powództwa i o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwany wskazał, że roszczenie powódki jest wygórowane, gdyż uchybia ono treści art. (...) nakazującemu m.in. rozważenie interesów obu stron. Jak podkreślono w umowach ubezpieczenia renty wysokości świadczeń zależą przede wszystkim od warunków, umowy taryfy, od daty zawarcia i kwot wpłaconych składek oraz wieku osoby ubezpieczonej. (...) rentowe zostały oparte na kalkulacjach uwzględniających ówczesną siłę nabywczą pieniądza przy braku zjawisk inflacyjnych. Świadczenia wypłacane w ramach dobrowolnych umów ubezpieczenia waloryzowane są w ramach posiadanych przez pozwanego rezerw i nie kwalifikują się do rzeczywistego urealnienia z punktu widzenia procesów inflacyjnych i kosztów utrzymania. Pozwany zaznaczył, że rachunek kalkulacyjny dotyczy kwot wpłaconych przez ubezpieczonych i nie uwzględniał zwiększenia kosztów ubezpieczenia wywołanych hiperinflacją i załamaniem gospodarki.

Pozwany podał, że wysokość jednorazowego świadczenia pośmiertnego wylicza się stosownie do wpłaconych składek i wskaźników urealnienia obowiązujących w dacie wymagalności roszczenia, tj. w dacie zgonu ubezpieczonego, który nastąpił w październiku 2012 r. Pozwany wyliczył przedmiotowe świadczenie na kwotę 84.815,69 złotych przyjmując przemnożenie zakupionej renty nominalnej wskaźnikiem odpowiednim dla roku opłacenia składki. Wyliczenia te zostały oparte na podstawie uchwały (...) Zarządu (...) S.A z 15 listopada 2011 r. Dodatkowo pozwany podał, że wpłacona kwota 8.800,000 zł podobnie jak wszystkie zobowiązania pieniężne na podstawie przepisów o denominacji złotego została zdenominowana do kwoty 880 zł, wobec czego propozycja wypłaty świadczenia w kwocie 84.815,69 zł oznacza dokonanie waloryzacji wpłaconych składek o 9.538 % i to pomimo, iż świadczenie rentowe było wypłacane przez 25 lat i było dodatkowo waloryzowane na drodze pozasądowej. Zdaniem pozwanego dalsza waloryzacja nie będzie uzasadniona. W kontekście art. (...) pozwany wskazał, że należy uwzględnić to, że ubezpieczony przez okres 25 lat pobierał świadczenie rentowe oraz pozwany waloryzował składki ubezpieczeniowe oraz świadczenie rentowe.

W piśmie procesowym z dnia 22.10.2013 r. powódka sprecyzowała żądanie pozwu i wniosła o zasądzenie od pozwanego kwoty 624.512,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa. Dodatkowo wniósł o nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności w części dotyczącej uznania roszczeń powódki przez pozwanego.

Na rozprawie w dniu 5.11.2013 r. pozwany oświadczył, że strona pozwana nigdy nie uznała powództwa w żadnym zakresie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 22 grudnia 1979 r. mąż powódki B. J. zawarł z poprzednikiem prawnym pozwanego Państwowym Zakładem (...) umowę dobrowolnego ubezpieczenia renty odroczonej, potwierdzonej polisą nr(...) Umowa została zawarta według taryfy XII z umówionym wiekiem 60 lat. Jako początek płatności renty przyjęto dzień 30.08.1987 r. Z wymienionej umowy wynika, że „osobą uposażoną” z tytułu jej zawarcia jest żona B. J. powódka S. J.. Związek małżeński pomiędzy nimi został zawarty w(...).

Wedle zapisów umowy Państwowy Zakład (...) był zobowiązany do wypłacania ubezpieczonemu miesięcznej dożywotniej renty płatnej od dnia, w którym ubezpieczony osiągnie umówiony wiek. Przyjęto, że renta zakupiona w danym roku kalendarzowym – w okresie odroczenia jej płatności – zwiększa się od następnego roku o 2 %. Obliczona w ten sposób renta, od następnego roku kalendarzowego po roku, w którym nastąpił początek jej płatności, zwiększa się również corocznie o 2 %.

Dla osoby uposażonej według taryfy XII w sytuacji, gdy zgon ubezpieczonego nastąpiłby w okresie wypłacania mu renty przewidziano jednorazowe świadczenie w wysokości wpłaconych składek. Świadczenie to, od następnego roku kalendarzowego po wpłaceniu każdorazowej składki, zwiększa się corocznie o 2 %. Obliczone w ten sposób świadczenie na dzień płatności renty, od następnego roku kalendarzowego zwiększało się również corocznie o 2 %.

Składki mogły być wpłacane w dowolnych terminach i w dowolnej wysokości, w sposób podany w książeczce rentowej, gdzie wpisowi podlegały wpłacone składki i zakupione renty.

B. J. w latach 1979-1986 r. zapłacił z przedmiotowej umowy ubezpieczenia składki w łącznej kwocie 8.825.500 starych złotych, na co składały się następujące wpłaty w wysokości starych złotych :

- 22.12.1979 r. – 20.000,00
- 31.12.1979 r. – 50.000,00
- 31.12.1979 r. – 30.000,00
- 30.12.1980 r. – 100.000,00
- 31.12.1982 r. – 100.000,00
- 1.02.1982 r. – 25.500,00
- 28.12.1983 r. – 300.000,00
- 28.12.1984 r. – 200.000,00
- 12.11.1985 r. – 200.000,00
- 12.11.1985 r. – 700.000,00

- 31.12.1985 r. – 300.000,00
- 1.04.1986 r. – 550.000,00
- 11.04.1986 r. – 600.000,00
- 06.06.1986 r. – 350.000,00
- 29.10.1986 r. – 1.500,000,00
- 19.11.1986 r. – 1.200,000,00
- 24.12.1986 r. – 1.000,000,00
- 31.12.1986 r. – 1.600,000,00.

Składki były uiszczane z całego majątku, jaki B. J. i S. J. posiadali, były to wszystkie ich oszczędności pochodzące z ich zarobków.

S. J. pracowała wówczas w gminnej spółdzielni.

B. J. prowadził duży zakład hydrauliczny, zatrudniający kilku pracowników, prowadzący szeroką działalność na terenie całego kraju i uzyskiwał z niej znaczący dochód. Wraz z likwidacją majątku firmy, uzyskaną ze sprzedaży kwotę wpłacał tytułem składek.

Uiszczając składki małżeństwo liczyło na zapewnienie sobie środków na przyszłość. Nie prowadzili innych inwestycji oszczędnościowych.

W dniu 21.08.1987 r. nastąpiła zmiana ubezpieczenia renty odroczonej na rentę natychmiast płatną o polisie numer (...)320.486. Pozwany zobowiązał się wypłacić ubezpieczonemu miesięczną rentę w wysokości 39.703 starych złotych poczynając od dnia 30.08.1987 r. płatną do dnia 15-go każdego miesiąca. Według warunków zmiany ubezpieczenia renty odroczonej na rentę natychmiast płatną renta roczna miała być podwyższana corocznie o dodatkowe świadczenie w kwocie 50.026 starych złotych, poczynając od następnego roku kalendarzowego płatności renty. Dodatkowe świadczenia miały być wypłacane w grudniu każdego roku kalendarzowego.

Do 1997 r. B. J. otrzymywał od pozwanego rentę w wysokości 379 złotych miesięcznie, a od dnia 1.03.1997 r. renta na wniosek powoda została na mocy ugody podwyższona do kwoty 1700 złotych miesięcznie.

W dniu 22.09.2005 r. B. J. wniósł o podwyższenie renty miesięcznej z kwoty 1.700 złotych do kwoty 2.646,56 zł. Wyrokiem S. O. w. K. z dnia 7.04.2006 r. (...) na skutek apelacji wniesionej od wyroku S. R. w. K. z dnia 20.12.2005 r. (...) podwyższono przedmiotową rentę do kwoty 2.175,00 zł miesięcznie.

B. J. zmarł w dniu 11.10.2012 r. i jego zgon nastąpił w okresie wypłacania na jego rzecz renty. Wobec tego i przy uwzględnieniu, że powódka była osobą uposażoną według taryfy XII nabyła ona prawo do jednorazowego świadczenia pośmiertnego w wysokości wpłaconych składek przez jej męża.

Zwróciła się do pozwanego o ustalenie wysokości świadczenia pośmiertnego po mężu z uwzględnieniem waloryzacji tego świadczenia i wezwała go do zapłaty z tego tytułu kwoty 716.493,00 złotych.

Pozwany pismem z dnia 23.10.2012 r. wyliczył wartość powyższego świadczenia na kwotę 84.815,69 złotych.

Od 1979 r. do 1986 r. w tych okresach, w których B. J. uiszczal składki ubezpieczeniowe przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej wynosiło odpowiednio w wartościach starych złotych : 1979 r. – 5.327,00, 1982 r. - 11.631 złotych, 1983 r. – 14.475, 1984 r. – 16.838, 1985 – 20.005, 1986 – 24.095.

Przyjmując jako wskaźnik krotność przeciętnych wynagrodzeń miesięcznych w sektorze uspołecznionym, jakim odpowiadały dokonane przez B. J. z tytułu zapłaconych składek wpłaty przedstawiały się one następująco :

- w 1979 r. wpłacono składkę w łącznej kwocie 100.000 starych złotych, co stanowiło 18,77 krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej ($100,000 : 5.327 = 18,77$),
- w 1982 r. wpłacono składkę w łącznej wysokości 225.500 starych złotych, co stanowiło 19,39 krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej ($225.500 : 11.631 = 19,39$)
- w 1983 r. wpłacono składkę w łącznej wysokości 300.000 starych złotych, co stanowiło 20,73 krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej ($300.000 : 14.475 = 20,73$),
- w 1984 r. wpłacono składkę w łącznej wysokości 200.000 starych złotych, co stanowiło 11,88 krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej ($200.000 : 16.838 = 11,88$)
- w 1985 r. wpłacono składkę w łącznej wysokości 1.200,000,00 starych złotych, co stanowiło 59,99 krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej ($1.200,000,00 : 20.005 = 59,99$)
- w 1986 r. wpłacono składkę w łącznej wysokości 6.800,000,00 starych złotych, co stanowiło 282,22 krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej ($6.800,000,00 : 24.095 = 282,22$).

W sumie w latach 1979 – 1986 r. B. J. zapłacił z tytułu przedmiotowej umowy ubezpieczenia składki odpowiadające 412,98 przeciętnych wynagrodzeń miesięcznych w sektorze uspołecznionym.

Porównując wysokość wynagrodzenia w gospodarce uspołecznionej obowiązującego w chwili wpłacania przez ubezpieczonego składek w poszczególnych latach z wysokością przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej obowiązującego w roku śmierci B. J. tj. 2,520, 35 zł netto (3.521,67 zł brutto), to wysokość wpłaconych stawek po waloryzacji świadczenia za pomocą tego kryterium wynosi 1.040.854,14 złotych.

Obecnie S. J. ma 83 lata i utrzymuje się z emerytury w kwocie 1380 złotych miesięcznie. Nie posiada ona innych dochodów. Mieszka sama w domu jednorodzinnym, który jest jej własnością. Oprócz powyższej nieruchomości nie posiada innego majątku. Wcześniej powódka była osobą chorującą i uzyskała w latach 70 - tych rentę chorobową. Nadal jest osobą chorującą i ponad 200 złotych miesięcznie wydaje na zakup lekarstw. Do chwili śmierci męża, powódka znajdowała się w o wiele lepszej sytuacji materialnej, gdyż mąż otrzymywał także emeryturę w kwocie ok. 1500 zł miesięcznie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie następujących dowodów :

- zeznań powódki S. J. (nagranie 00:02:57 – 00:15:08 – k.107),
- dokumentów w postaci : polisa nr (...)310.281 (k.9), kserokopia odpisu skróconego aktu zgonu (k. 10), korespondencja pomiędzy S. J. a (...) Zakładem (...) na (...) S.A. (k.11-15), pismo z Głównego Urzędu Statystycznego o przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu (k.16), kserokopia dokumentów z akt rentowych pozwanego (k.34-50, 53-64),
- opinii biegłej M. D. (k.88-93),
- dokumentów znajdujących się w aktach S. R. w. K. o sygn. akt I C (...).

Jako w pełni wiarygodne, logiczne i korespondujące z pozostałym materiałem dowodowym Sąd uznał zeznania powódki S. J..

Za przydatną Sąd uznał opinię biegłej M. D. w przedmiocie waloryzacji jednorazowego świadczenia w oparciu o różne wskaźniki waloryzacyjne, przy uwzględnieniu, że śmierć męża powódki nastąpiła w dniu 11.10.2012 r. Biegła ustaliła, że wysokość jednorazowego świadczenia w oparciu o : wysokość przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce społecznej wynosi 1.040.854,14 zł, wzrost podstawowych cen i usług towarów konsumpcyjnych wynosi 826.946,48 zł, wartość uncji złota - 837.230,73 zł, ogólne warunki ubezpieczenia rent odroczonej i w oparciu o wpłacone składki wpisane do załączonej książeczki rentowej – 1.520,35 złotych. Opinia biegłej jest czytelna, logiczna, a treść opinii w pełni odpowiada na stawiane biegłej pytania. Żadna ze stron nie domagała się przesłuchania biegłej na rozprawie ani nie kwestionowała wniosków opinii.

Pozostały materiał dowodowy, szczególnie wartość dowodowa dokumentów złożonych do akt nie budziła wątpliwości Sądu co do ich autentyczności, nie była również kwestionowana przez żadną ze stron.

Sąd zważył, co następuje :

Powódka swoje roszczenie oparła o treść art. (...)kc, zgodnie z którym w razie istotnej zmiany siły nabywczej pieniądza po powstaniu zobowiązania, sąd może po rozważeniu interesów stron, zgodnie z zasadami współzycia społecznego, zmienić wysokość lub sposób spełnienia świadczenia pieniężnego chociażby były ustalone w orzeczeniu lub w umowie.

Bezspornym jest, iż powódce jako osobie uposażonej z tytułu umowy ubezpieczenia renty odroczonej zawartej przez jej męża z poprzednikiem prawnym pozwanego należy się zgodnie z treścią tej umowy jednorazowe świadczenie w wysokości wpłaconych składek.

Sporną kwestią była jedynie jej wysokość.

W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, że od momentu zawarcia przez B. J. umowy ubezpieczenia z tytułu renty odroczonej aż do jego śmierci nastąpiła istotna zmiana siły nabywczej pieniądza, która stanowi podstawowy warunek umożliwienia waloryzacji świadczenia pieniężnego przez Sąd. Okoliczność istnienia w tym okresie zjawiska znacznej inflacji jest faktem powszechnie znanym (art. (...)kpc).

Dokonując waloryzacji świadczenia Sąd może oprzeć się na różnych kryteriach, albowiem kwestia ta została pozostawiona całkowicie uznaniu sędziowskiemu opartemu na wszechstronnym rozważeniu okoliczności sprawy, przy stosowaniu ogólnych, kierunkowych wskazówek zawartych w ustawie (uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z 10.04.1992 r., III CZP 126/91, Lex nr 3743).

R. legis art. (...) należy upatrywać w dążeniu do złagodzenia skutków inflacji w Polsce i przywrócenia wartości ekonomicznej pieniądza. Waloryzacja świadczeń pieniężnych uzupełnia zasadę pacta sunt servanda, a także wzmacnia i utwierdza inną związaną z nią regułę, według której dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią, w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu, zasadom współzycia społecznego oraz zwyczajom - jeżeli są one w tym zakresie ustalone (art. 354 k.c.), (wyrok S. A. w. S. z 6.09.2012 r., (...)).

W toku postępowania zasięgnięto opinii biegłej, która ustaliła wartość przysługującego powódce świadczenia pośmiertnego w oparciu o różne kryteria, tj. wysokość przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce społecznej, wzrost podstawowych cen i usług towarów konsumpcyjnych, wartość uncji złota oraz na podstawie ogólnych warunków ubezpieczenia rent odroczonej i w opłacone składki wpisane do książeczki rentowej.

W przedmiotowej sprawie, za kryterium, w oparciu o które powinno nastąpić zwaloryzowanie wysokości świadczenia Sąd przyjął średnie miesięczne wynagrodzenie w gospodarce społecznej, albowiem w sposób najbardziej obiektywny odzwierciedla ono zmianę siły nabywczej pieniądza oraz jego obecną wartość. Posługiwanie się porównaniem rzeczywistej wartości świadczenia, na jakie mogła liczyć strona umowy do przeciętnych zarobków uzyskiwanych w chwili zawierania takiej umowy oraz w chwili wyrokowania jest powszechnie akceptowane w orzecznictwie (zob. np. cyt. uchwała Sądu Najwyższego z 10.04.1992 r., III CZP 126/91, Lex nr 3743, wyrok Sądu Najwyższego z 28.10.1998 r., II CKN 19/98, Lex nr 1214643).

Tym samym określając wysokość dochodzonej kwoty jednorazowego świadczenia należało dokonać porównania wartości wysokości średniego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce społecznej w tych latach, w których B. J. wpłacał składki z tytułu zawartej umowy z wysokością przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej obowiązującego w roku śmierci B. J., tj. 2,520, 35 zł netto (3,521,67 zł brutto) tym samym wysokość wpłaconych składek po waloryzacji wynosi 1.040.854,14 zł.

Sąd pragnie zauważyć, iż także strona powodowa w oparciu o powyższe kryterium dokonała waloryzacji przedmiotowego świadczenia, lecz zapewne na skutek omyłki pisarskiej przyjęto, że w 1983 r. wpłacono składkę, która stanowi odzwierciedlenie 20,72 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze społecznym zamiast wartości 20,73, w 1985 r. przyjęto, że wpłacona przez męża powódki składka stanowi 55,99 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze społecznym, gdy prawidłowa wartość tego wskaźnika wynosi 59,99. Tożsama sytuacja miała miejsce przy określeniu wskaźnika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za rok 1986 r., gdzie została ona określona przez stronę powodową na wartość 282,21, w sytuacji gdy prawidłowy jej wymiar wynosi 282,22.

Strona powodowa domagała się zasądzenia powyższej kwoty przy uwzględnieniu obciążenia obu stron skutkami inflacji w stosunku 60 % stroną pozwaną, powódkę zaś w wysokości 40 % i z tego tytułu domagała się od pozwanego kwoty 624.512,00 złotych.

Sąd jednakże nie podzielił zaproponowanego podziału należnej powódce kwoty.

Ustalając wysokość świadczenia Sąd miał na uwadze konieczność rozważenia interesów obu stron, zasady współzycia społecznego oraz to, że skutki istotnej zmiany siły nabywczej pieniądza powinny ponieść obie strony umowy.

W świetle formuły art. (...)kc rozłożenie na strony ryzyka związanego ze zmianą wartości realnej pieniądza nie musi być równomierne, niemniej jednak w jego wyniku nie powinno nigdy dochodzić do rozstrzygnięć prowadzących do wzbogacenia jednej strony kosztem drugiej. W każdym razie nieuzasadnione jest obciążanie wyłącznie dłużnika skutkami deprecjacji pieniądza (zob. orzeczenie Sądu Najwyższego z 5.12.2000 r. IV CKN 181/00,

W niniejszej sprawie Sąd uznał, że strona powodowa nie wykazała w sposób dostateczny, aby ryzyko związane ze skutkami inflacji powinny obciążać strony w innym stopniu niż po połowie. Zdaniem Sądu skutki inflacji dotknęły obie strony w równym stopniu. Sąd pragnie zauważyć, że mąż powódki uiszczał składki zaledwie przez okres 7 lat i choć były one w stosunkowo dużej wysokości, to wynikało to z bardzo dobrej kondycji finansowej jego firmy hydraulicznej, która przynosiła bardzo duże dochody. Nie sposób również pominąć i tego, że chociaż otrzymywana przez męża powódki renta nie rzutuje na wysokość należnego powódce jednorazowego świadczenia, to jednak zasady współzycia społecznego, które to kryterium należy brać pod uwagę przy ustalaniu wysokości świadczenia, nakazują uwzględnić i to, że B. J. wraz z żoną korzystali przez okres 25 lat z przysługującej mu renty, która była waloryzowana, także w sposób sądowy i stanowiła ona istotny składnik ich wspólnego majątku domowego. W tych okolicznościach Sąd uznał, że obie strony powinny ponieść koszty inflacji po połowie.

Z uwagi na powyższe Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 520.427,07 złotych. O odsetkach ustawowych Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu, czyli od dnia wytoczenia powództwa, tj. od 11.01.2013 r., albowiem jeszcze przed wniesieniem pozwu strona pozwana była wzywana do zapłaty żadanego roszczenia (art. 481 § 1 kc).

W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo jako nadmiernie wygórowane.

O kosztach postępowania Sąd orzekł zgodnie z regułą określoną w art. 100 kpc i dokonał stosunkowego rozdzielenia kosztów postępowania z uwagi na wynik postępowania. Powódka wygrała proces w 84 %, a pozwany wygrał go w pozostałych 16 %. Na nieuiszczone koszty sądowe składała się opłata sądowa od wysokości dochodzonego roszczenia w wysokości 32.126 złotych oraz koszt opinii biegłej, pomniejszony o kwotę

wpłaconej zaliczki w wysokości 1500 złotych, tj. 2048,67 złotych. Daje to łącznie sumę poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatków w kwocie 33274,67 złotych.

Tym samym na podstawie art. 113 ust. 1 i 2 ustawy z 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2005 r., Nr 167, poz. 1398 z późn. zm.) Sąd z zasądzonych na rzecz powódki roszczenia nakazał pobrać kwotę 5.323,95 złotych. W pozostałym zakresie nieuiszczone koszty sądowe w wysokości 27.950,72 złotych Sąd nakazał pobrać od pozwanego.

W tym samym stosunku Sąd orzekł o kosztach zastępstwa procesowego, na które składały się wynagrodzenia pełnomocników stron ustalone na podstawie § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm) oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) oraz dodatkowo opłaty skarbowe od pełnomocnictwa.

W związku z powyższym Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 4.907,56 złotych.

SSO Iwona Przyłębska - Grzybowska